

TŘETÍ DEKLINACE

❖ m., f. i n.

❖ **kmeny souhláskové** (ražené, nosové, plynné, sykavé) a **samohláskové** (na -ι, -υ; na -ευ, -αυ, -ου; na -ω, -οι)

❖ **podoba souhláskového kmene**

- od gen. sg. odtržením přípony -ος
nom. sg. φύλαξ → gen. sg. φύλακ-ος → kmen φυλακ-
- kmen, který získám, se pak objevuje ve všech ostatních pádech

❖ **přehled přípon**

sg.	m. + f.	n.	pl.	m. + f.	n.
nom.	-ς nebo kmen		nom.	-ες	-α
gen.	-ος		gen.	-ων	
dat.	-ι		dat.	-σι(ν)	
akz.	-ν nebo -α	= nom.	akz.	-ας	-α
vok.	= nom.		vok.	= nom.	

KMENY SOUHLÁSKOVÉ RAŽENÉ

- ❖ **velární kmeny**: zakončené na -κ, -γ, -χ
- ❖ **labiální kmeny**: zakončené na -π, -β, -φ
- ❖ **dentální kmeny**: zakončené na -τ, -δ, -θ
- ❖ při skloňování dochází v nom. sg. a dat. pl. ke stejnému střídání, jako již znáte ze slabého aoristu a futura sloves kmenů kons. ražených:
 - -κ, -γ, -χ + σ → ξ
 - -π, -β, -φ + σ → ψ
 - -τ, -δ, -θ + σ → 0+σ (dentála se před -σ vysouvá)

KMENY SOUHLÁSKOVÉ RAŽENÉ					
		velární	labiální	dentální	
sg.		ὁ φύλαξ [=φύλακ-ς]	ὁ γύψ [= γύπ-ς]	ἡ ἐλπίς [ἐλπί-0-ς]	τὸ σῶμα
	gen.	φύλακ-ος	γυπ-ός	ἐλπίδ-ος	σώματ-ος
	dat.	φύλακ-ι	γυπ-ί	ἐλπίδ-ι	σώματ-ι
	akz.	φύλακ-α	γῦπ-α	ἐλπίδ-α	= nom.
	vok.	= nom.	= nom.	= nom.	= nom.
		„strážce“	„sup“	„naděje“	„tělo“
pl.	nom.	φύλακ-ες	γῦπ-ες	ἐλπίδ-ες	σώματ-α
	gen.	φυλάκ-ων	γύπ-ων	ἐλπίδ-ων	σωμάτ-ων
	dat.	φύλαξι [=φύλακ-σι]	γυψί [=γυπ-σί]	ἐλπίσι [ἐλπί-0-σι]	σώμασι [σώμα-0-σι]
	akz.	φύλακ-ας	γῦπ-ας	ἐλπίδ-ας	= nom.

